

Delavska PRAVICA

GLASILO KRŠČANSKEGA DELOVNEGA LJUDSTVA

PAPEŽ PIJ XI.

10. februarja 1939 je ob pol šestih zjutraj umrl sveti oče papež Pij XI. Njegove zadnje besede so bile: »Mir, mir, o Jezus!«

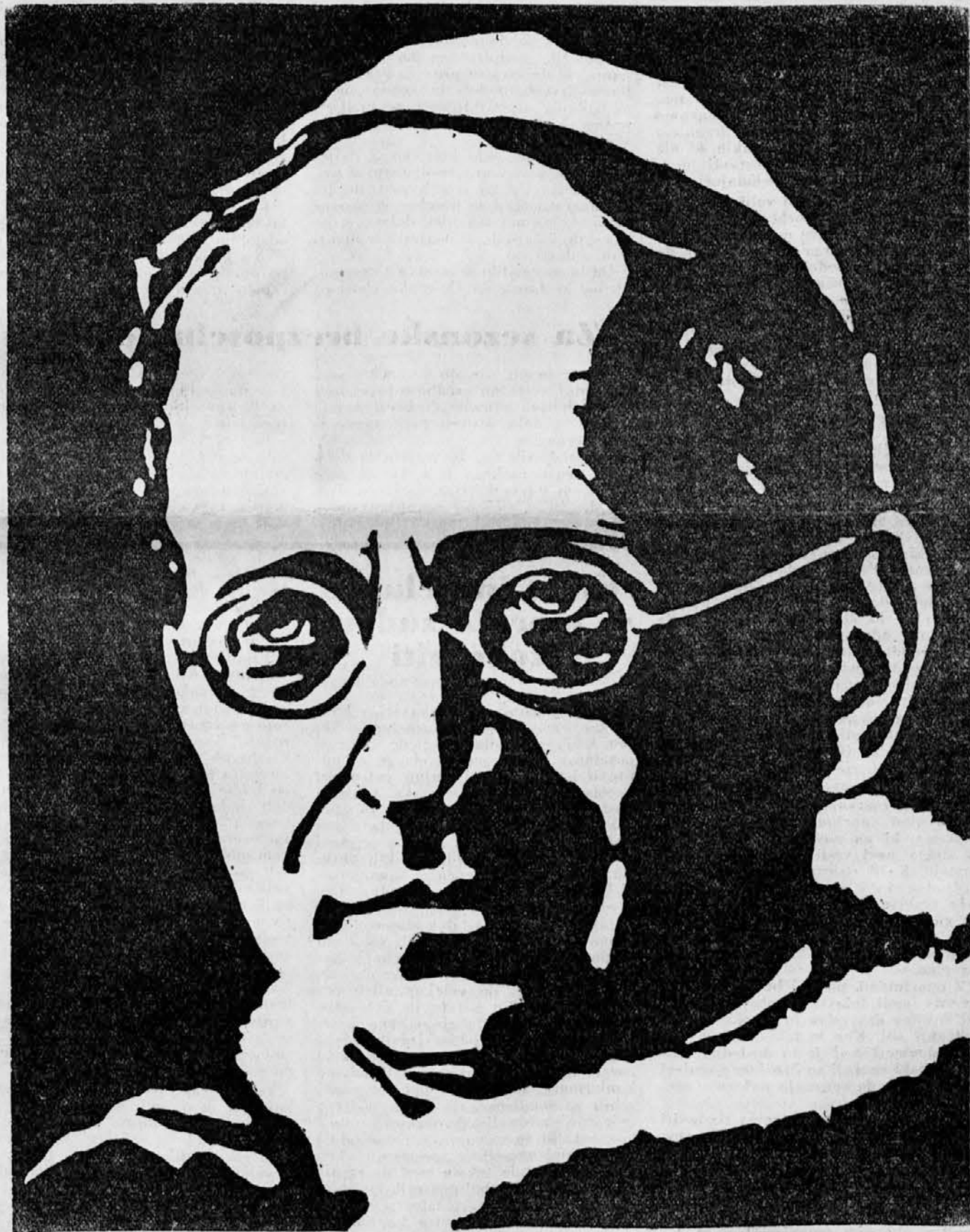
Danes, ko je ideja miru in pravice tako zelo omajana in razrvana, ko jo zlorabljuje prav vsi v svoje namene, je smrt papeža Pija XI., o katerem so celo nasprotniki trdili, da je »papež miru« (Blum v »Populairu«), še bolj tragična in še večji udarec za svetovno katoliško skupnost, kakor kdaj koli v drugem času.

Brez dvoma bodo o papežu Piju XI. govorili in pisali še tudi v prihodnjih dneh. S svojim delom, ki je skušalo objeti in združiti prav vse katoličane — predvsem pa svet bogatih in svet malih ljudi in med njimi ustvariti neko resnično krščansko možnost življenja po evangeljskih načelih — je gotovo postal resnično za prihodnje življenje katoliškega občestva velik papež. Razumeti moramo namreč, da resnične veličine ni mogoče ustvarjati po takšnih normah, kot jo ustvarja moderna družba! Prava veličina se meri po neprestanem sozvenjenju z vsemi dogajanji, razmerami in potrebami v prostoru udejstvovanja in pa dolžnosti. Prostor, v katerem se meri veličina papeštva in tudi papeža samega, je pa zelo širok in nima prav za prav na koncu vsega nobenih meja, temveč sega preko vseh kontinentov in časov, objemati in združevati mora vse duše in vsa srca.

Za papeža Pija XI. moremo reči, da je bil resničen pastir, ki je vedno skrbno bdel nad ovčami, ki mu jih je izročil v varstvo največji in najbolj skrbni Pastir. Prav zato, ker je razumel do konca svoje poslanstvo in svojo dolžnost, se je odločno postavil v bran proti vsakomur, ki je skušal na kakršen koli način majati in okrniti svetost človekove osebnosti, svobode in pravice. Resnično — tudi to moramo povedati —, da so ga včasih njegovi najbližji napačno razumeli ali mu pa sploh niso mogli slediti, toda prav zato vstaja sedaj pred nami njegov lik kot podoba junaka, velikega in do konca zvestega oznanjevalca največjih krščanskih zapovedi: ljubezni, pravice in svobode!

Vsi se klanjajo njegovemu velikemu delu. Občudujejo ga tudi nasprotniki, ki ne najdejo slabe besede, da bi jo zapisali ob njegovi smrti. »Velik papež miru je bil, ki je smatral za svojo dolžnost — kot svojo dolžnost do svetovnega miru —, da se postavi proti sili rasizma, proti rasistični propagandi v svetu. Velike napore papeža Pija XI. v tej smeri moremo primerjati in smatrati obenem za velika stremljenja splošne demokracije. In prav zato ga spoštujemo in se klanjamo v globoki žalosti pred njegovim velikim pogumom!« je zapisal celo voditelj francoskih marksistov Leon Blum v »Populairu«. Prav tako, kakor proti rasizmu, se je postavil z vso svojo avtoriteto proti komunizmu in kapitalizmu in proti vsem tistim, ki so hoteli razbijati človeško družbo in poniževati človekovo osebnostno vrednoto.

Nam krščanskim socialistom je bil papež Pij XI. prav tako kakor njegov prednik Leon XIII. velik učitelj in vodnik! Načela, ki so postavljena v okrožnicah »Quadragesimo anno« in »Rerum novarum«, so temelji našega dela, naših borb in naših uspehov! Jugoslovanska strokovna zveza se v globoki žalosti klanja spominu svojega velikega in slavnega učitelja in ostaja tudi vnaprej zvesta načelom, ki jih je postavil v svojih okrožnicah.

Oportunizem

Zavednim delavcem večkrat očitajo, da so pre malo oportunisti. Zaradi tega se lautje sprašujejo, kaj je prav za prav oportunizem. Če je oportunizem kaj takega, da spada k izpopolnitvi delavskega značaja, je že prav, da vemo, kaj je oportunizem.

Oportunizem je latinskega izvira. Oportunus pomeni prikladen. Torej bi bilo oportunizem nauk, odnosno navodilo, da naj se vrše vsa delavčeva dejanja in dela pod vidikom, kako bo za njega bolje. Tudi delavska strokovna organizacija naj bi se udejstvovala pod tem vidikom. Torej oseba korist ali pa korist organizirane skupnosti naj bi bil kažipot ne glede na bližnjega in ne glede na moralna načela.

Le preveč se je ugnedil ta nauk med delavstvom. Zaradi oportunizma je vedno del delavstva neorganiziran. Ko se njegovi tovariši bore za boljši položaj delavstva, stoji oportunisti ob strani, in sicer ker je tako bolje za nje. Kajti če uspejo tovariši v boju, bodo tudi oni deležni sadov tega uspeha. Če pa bodo poraženi, se bodo oportunisti lahko sklicevali, češ mi se nismo hoteli udeleževati tako brezmiselnega boja.

Oportunist je dober spoznavalec razmer in gleda na to, da je vedno na strani močnejšega. Zaradi tega srečavamo oportuniste v vseh mogočih organizacijah in društvih. Pa le v takih, ki nič ne stanejo, ga nič ne izpostavljajo in v katerih imajo besedo vladajoči.

Oportunist hoče imeti velik delež pri mizi, je odločen in borben, kadar tako kaže, toda nikoli noče nositi soodgovornosti. Če ni kaj prav ali pa če vidi, da gre dosedanjim sodelavcem slabo in da jih izpodriva močnejši, takoj obrnejo svojim sodelavcem hrbet in že se sučejo okoli sedanjih vodij. Zato se včasih čudimo v podjetjih o nenadnih izpremembah. Klečeplastvo, prilizovanje vodilnim osebam, toda nič manjše zabavljanje in obrekovanje, če padejo take osebe v nemilost.

Kaj naj rečemo o oportunistu? To, da je zelo kvaren in škodljiv. Je to ena najgrših lastnosti, katere je iznašlo meščanstvo in ga vceplja delovnemu ljudstvu, da ga izmalči.

Oportunizem ni namreč isto, kar je previdnost in uvidevnost. V vseh svojih podzemih mora vsak računati z dejanskim stanjem in se temu primerljivo ravnati. Toda preudarni in previdni človek pa ve, da ne sme iti preudarnost tako daleč, da bi kvarila njegov značaj in bi šla preko poštenosti in moralnih odnosno нравnih načel. Če gre preudarnost preko teh načel, ni več preudarnost, ampak oportunizem. Oportunizem nujno spremljata neznačajnost in moralna skvarjenost. Zaradi tega je oportunist nevaren, pa naj bo to v obratih ali pa sploh v človeški družbi. Delavstvo mora oportunistem odločno odklanjati in ga pobijati.

Če danes meščansko časopisje toži, da je svet razrvan, zbehan in nemiren, je to plod oportunizma, tistega oportunizma, ki ga meščanstvo samo goji in širi, in prvi vrsti pa meščansko časopisje. Kajti oportunist mora ubiti v ljudeh vero v poštenost in avtoriteto. Oportunist je pa na drugi strani gnoj za rast in ohranitev meščanstva. Kajti če je družba skvarjena, potem bo vladal tisti, ki je najbolj pokvarjen.

Z oportunisti, pa naj bodo kjer koli, ne sme imeti delavstvo nobene skupnosti. Rešitev delavstva je v poštenosti in notranji sili. Ker le taki značaji morejo doumeti, kaj je to dosledna linija. Le taki značaji so brezkompromisni in sposobni, da spoznajo nalogo svojege časa.

Proti oportunistu moramo postaviti mobilizacijo vseh zavednih delavcev. Oportunistem ne žanje le v meščanstvu, v politiki, ampak tudi v obratih. V obratih namreč čutimo, da piha ostrejši veter. Vodstva menijo, da je prišel čas, da morejo iti v še izrazitejši boj proti strokovnim organizacijam. Treba bo odpora. Odpor morejo nuditi le zavedni in organizirani delavci. Zaradi tega mora biti vsak sposoben in zaveden na svojem mestu. Prav nobeden ne sme odklanjati tistih dolžnosti, za katere je sposoben. Prav noben izgovor ga ne more opravičiti, razen če je oportunist.

Strokovna poročila —

Za izpopolnitev poslovnih knjižic

Na podlagi uredbe v legitimacijah so bile predpisane poslovne knjižice, katere si morajo nabaviti delavci in nameščenci. S to uredbo je bilo rešeno vprašanje o delavskih legitimacijah, kakor jih predvideva § 120. zakona o zaščiti delavcev.

Te legitimacije so za delavstvo velikega pomena, ker bodo služile tudi kot dokaz za njegovo usposobljenost. Zaradi tega je važno, da so poslovne knjižice tudi tako sestavljene, da se more in mora zabeležiti tudi usposobljenost lastnika knjižice.

V sedanjih obliki uredbe o legitimacijah delavcev in nameščencev ne odgovarjajo temu. Sicer so v poslovnih knjigah rubrike, ki upoštevajo strokovno izobrazbo v smislu določil obrtnega zakona, to je profesioniste. Vemo pa, da so v obratu poleg profesionistov tudi priučeni delavci in delavci, ki stalno vrše delo profesionistov, niso pa položili predpisanega pomočniškega izpita. Ti delavci so prav za prav strokovno izvežbani delavci, vendar pa bi ta njihova usposobljenost ne prišla v poštev, če ne bi bila zabeležena v poslovnih knjižicah.

To bi gotovo bilo krivično. Z daljšo prakso in z osebno sposobnostjo si pridobijo delavci tako izvežbanost, da jih moramo smatrati za posebne strokovne moči, na primer tekstilci, delavci v jeklnah, žičarnah, v usnjarskih tovarnah, zidarji itd.

Da bi se ugodilo delavstvu v tem pogledu, je napravila Delavska zbornica

v Ljubljani na bansko upravo v Ljubljani vlogo, s katero jo je opozorila na te okolnosti in obenem predlagala dodatke izprememb v uredbi o legitimacijah delavcev in nameščencev. Predlagala je naslednje dodatke:

a) K členu 1. navodil naj se dostavi med tretji in četrti odstavek nov odstavek, ki naj se glasi: Polkvalificirani odnosno priučeni delavci so osebe, ki so si z zaposlitvijo pri gotovi vrsti dela, zlasti dela na strojih, pridobile posebno strokovno usposobljenost, za katero je potrebna posebna priučitvena doba.

b) K členu 9. naj se za prvim odstavkom dostavi še: V rubriko 11. na strani 4. se za polkvalificirane (priučene) delavce vpiše: Priznava se mu naziv polkvalificiranega (priučenega) delavca v svojstvu (na primer varilca v žičarnah, predilca na selfaktorjih itd.).

c) K členu 9. navodil naslednji odstavek: Kot obrtniški pomočniki iz odstavka 3. § 451. zakona o obrtnih, katerim se vpiše njih kvalifikacija v razpredelek 9., na strani 4., se morajo smatrati vsi tisti pomočniki, ki morejo dokazati, da so pred 1. januarjem 1952. vsaj dve leti neprekinjeno ali tri leta v presledkih vršili dela kvalificiranih delavcev.

Ker je banska uprava predlog Delavske zbornice v celoti osvojila in ga odstopila ministru za socialno politiko s priporočilom, moremo upravičeno upati, da bo uredba izpopolnjena v smislu predlogov Delavske zbornice.

Za sezonske brezposelne delavce

Kakor znano, nimajo sezonski v smislu sedaj veljavne uredbe o brezposelnih podporah pravice do brezposelnih podpor v dobi, katero prištevamo za izvensezonsko.

Po predpisih naj bi trajala ta doba do 1. maja vsakega leta. Da se godi sezonsko s tem krivica, je izven dvoma. Da bi se ta vsaj nekoliko popravila, je stavila Ljubljanska Borza dela

centralni Borzi dela v Belgradu predlog, da smejo sezonski vložiti prošnje za brezposelno podporo s 15. marcem tega leta.

Ker ni vzroka, da bi centrala zavrnila ta predlog, naj s tem sezonski računajo in skrbijo, da bodo pravočasno vložili prošnje za podporo, to je 15. marca 1959. Pogoji so: v dveh letih vsaj osem mesecev članstva pri OUDZ.

Kmet in delavec se morata zadosti izobraziti

II.

Zadnjič smo skušali pokazati, v kakšni tesni zvezi si stojijo gospodarske koristi kmetov in delavcev glede na brezposelnost. Rekli smo že, da je za odpravo brezposelnosti nujno potrebno: najtesnejša kmečko-delavska vzajemnost, obojestranska izobrazba in sposobnost, da odločilno sodelujeta v narodnem gospodarstvu, kmet v agrarni politiki, delavec v industrijskih obratih, po zasebni in zadrugi samopomoči in pravični socialni zakonodaji. Delavec in kmet se torej morata tako izobraziti, da bosta ta dva stanova sposobna uspešno tekmovali ali vsaj odločilno sodelovati tako z zasebnim kakor z organiziranim velekapitalom. Kajti jasno je, da velekapitalisti poljubno izrabljajo kmete in delavstvo in svojevoljno določujejo cene kmetijskim in industrijskim izdelkom ter vsemu blagu na svetovnem trgu samo zaradi tega, ker se nimajo bati nobene konkurence. Čim bi se delavci usposobili za soodločevanje in za vodstvo delavnice, industrijskih obratov, rudnikov itd., bi se razmere v proizvodnji in trgovini temeljito spremenile, ker bi lahko nastala tekma med delavskimi in kapitalističnimi podjetji. Dejstvo, da delavstvo ne razpolaga s kapitalom, nas prav nič ne ovira, ker imamo državno oblast in zakonodajno skupščino, katere more in je tudi dolžna v primeru potrebe posredovati in varovati delovno ljudstvo z zakoni. Mi vidimo, da državna oblast to svojo nalogo in pravico tudi vrši ali vsaj hoče vršiti, čeprav ne vselej tako, kakor bi jo morala.

Vendar si ne smemo prikrivati dejstva, da dokler se delavstvo samo ne usposobi tako, da bo zmožno voditi industrijske obrate uspešno in samostojno, bo ostala tudi najpravičnejša državna oblast brez vsake moči proti kapitalističnemu izkoriščanju.

Ali morda ne vidimo tega dejstva dovolj jasno povsod; tako pri mezdnih bojih kakor pri krizah in konjunktur

itd. Ali je morda treba navajati v dokaz tega dejstva primere iz gospodarskih kriz in mezdnih bojev, ki so vselej s tem v zvezi, ko se odigrava vselej in povsod tako očitno, da mora biti popolnoma slep tisti, ki tega ne vidi?

Delavci! Ali se zavedate, kdo je kriv, da se gospodarji in delničarji podjetij, tovarn, rudokopov itd. prav nič ne ozirajo na državno oblast, če vas hoče varovati? Pomislite vsaj na tiste primere, ki ste jih v zadnjih letih sami preživeli in tako trdo preizkusili, pa vam bo lahko vse dovolj jasno. Saj ste videli, kako velike dobičke so si delili delničarji tovarn, rudokopov itd. Pri vsem tem pa so vas tlačili s tem, da so vam mezde znižavali, delovni čas daljšali, vam nakladali več dela, omejevali svojevoljno obrate pod najrazličnejšimi pretvezami, kršili vaše kolektivne pogodbe in delavske zaščitne zakone itd. Najlaže pa ste mogli spoznati, kako ste bili popolnoma brez moči in zaščite, ko ste velikokrat doživeli, da so na primer istočasno delavce odpuščali ali omejevali obratovanje in uvajali daljši delovni čas ter se niso gospodarji podjetij prav nič zmenili za vse proteste in tudi ne za posredovanje državne oblasti.

Vse drugače pa bi se delavci lahko bojevali in dosegli uspehe, ko bi bili sposobni voditi obrate sami. Boj bi bil lahek, kratek in uspešen. Kadar bi se delavcem godila krivica, bi lahko poklicali državno oblast, ki bi odredila, naj dobijo gospodarji in delničarji od kapitala, ki je naložen v obratu, le primerno obresti, obrat pa naj vodijo delavci sami. Tako bi nastala za kapitalistične podjetnike in delničarje nevarna, za delavstvo in kmete pa zdrava in dobra konkurenca in tekma med industrijskim delavstvom in kapitalom.

S tem pa bi ne bilo še pomagano delavstvu, če se istočasno tudi kmečki stan ne bi usposobil po zadrugi tekmovali z veleagrarci na svetovnem trgu, kjer se določujejo cene živilom in surovinam. Ako bi zaostal kmečki stan v svoji izobrazbi ter jasnem in pravilnem pojmovanju narodnega gospodarstva in socialnega vprašanja, je jasno, da bi vsa zavednost in prizadevanje delavstva bilo brezuspešno, ker v tem primeru bi se kapitalisti polastili surovin in vseh kmetijskih proiz-

Pij XI. o svobodi delavskih organizacij

V znameniti okrožnici »Quadragesimo anno«, ko razlaga veliki papež Pij XI. dobrote, katere so potekle iz okrožnice »Rerum novarum«, pravi o delavskih organizacijah tudi sledeče:

»Na koncu je modri papež (Leon XIII.) pokazal, da tudi gospodarji in delavci sami zmorejo, namreč »s tistimi ustanovami, ki se da z njimi primerno pomagati potrebnim in ki oba razreda med seboj zblizujejo«.

Prvo mesto med temi ustanovami prisoja papež organizacijam, bodisi delavcev samih ali delavcev in gospodarjev skupaj, zgovorno jih opisuje, priporoča, s čudovito modrostjo razlaga njih bistvo, počela, primernost, pravice, dolžnosti in zakone.

Te nauke je podal res o pravem času. Tedaj so bile namreč mnoge vlade še vse vdane liberalizmu in delavskim organizacijam malo naklonjene ali pa jim celo odkrito sovražne. Podobne organizacije drugih stanov so rade dopuščale in celo štitele, a po zločesti nepravdi odrekale naravno družno pravico njim, ki so je bili najbolj potrebni, da bi se mogli braniti krivic mogočnjakov. Celo nekateri katoličani so prizadevanja delavcev za organizacije po strani gledali, kakor da bi vohali v njih socialistični in prevratni duh.

»Diktatura — naj bo že katere koli barve — in svoboda strokovnega gibanja sta nezdržljivi!«

P. J. S. Serrarens
na konferenci »Mednarodnega urada za delo« leta 1937.

vodov ter bi prav tako kakor dosedaj s podražanjem teh stvari izrabljali in izkoriščali poleg kmeta tudi delavca.

Menda nam ni treba o tem več izgubljati besed, ker vsakdo, ki ima le količkaj razuma ter se ozira na dejanske razmere v življenju, lahko dovolj jasno vidi, kako je kapitalistično izkoriščanje tudi samo enega izmed teh dveh stanov — kmeta ali delavca — istočasno in neposredno pogubno za obadva.

Jasno je torej, da se kapitalizem popolnoma neovirano uveljavlja v pogubo celotne družbe, ako se mu posreči obvladati in izkoristiti tudi samo en stan, kmeta ali delavca. Dejanske razmere in izkušnja nas učijo in nam dovolj jasno dokazujejo to dejstvo. Prav tako nam mora biti na podlagi dejanskih razmer in gospodarskega razvoja v družbi jasno, da kmet in delavec po svojem značaju in namenu, katerega ustvarjajo vsakokratne potrebe v družbi, tvorita vsak zase svoj poseben stan, ki sta pa po svojih gospodarskih in eksistenčnih razmerah tako eden na drugega navezana, da se socialno vprašanje samo enega teh dveh stanov v splošnem ne da rešiti, ker propast tudi samo enega izmed teh dveh stanov že vpliva z nujno silo gospodarskih naravnih razmer na neizogibno propast tudi drugega.

Tako vidimo, da sta kmet in delavec po svojem naravnem poklicu res dva različna stanova, ki sta pa z ozirom na socialno vprašanje kakor nekaka absolutno nedeljiva enota. Tega se mora vsak kmet in vsak delavec živo zavedati. Kajti edino od te zavesti je odvisno skupno, istočasno in vzporedno tako umsko kakor stanovsko gospodarsko prizadevanje in uspešen napredek v boju proti sedanjim kapitalističnim socialnim nemoralom, ki ni nič drugega kakor praktično uveljavljanje materialističnega liberalizma in brezverstva.

Posavski trpin.

»... JSZ je dokazala vedno in povsod, da je borbena, korajžna, neodvisna in svobodna. Upajmo, da bomo po tej poti tudi v bodoče korakali od zmage do zmage.«

Peter Lombardo
v poročilu na obč. zboru JSZ
27. junija 1937.

GRAMOFONSKE PLOŠČE

šlagerje, plesne, narodne, s harmoniko in petjem samo 30 din. Razen tega v zamemo tudi stare v račun. Iščite seznam!

Občni zbori krajevnih skupin JSZ

Trdna in neomajna skupnost!

Kamnik

V nedeljo 29. januarja smo imeli redni letni občni zbor naše strokovne skupine kovinarjev. Občni zbor je otvoril in vodil tov. predsednik Stare. V uvodu je pozdravil vse navzoče in zastopnika centrale tovariša Fajfarja. Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da skupina že od svojega obstoja deluje za blaginjo delavstva, lepa udeležba in navdušenje pa sta pokazali, da kljub nekaterim suhim vjam, ki so odpadle od JSZ, pri Titanu še trdno stoji in bo tudi stala. Tov. Fajfar nam je v izčrpno podanem govoru orisal zgodovino in položaj JSZ, za kar smo mu burno ploskali. Pri volitvah je bil z nekaj izjemami izvoljen stari odbor.

Tovariši, na delo, da bo organizacija še močnejša, s svojim delom pokažimo, da veje, ki so odpadle, niso mogle škodovati zdravemu drevo!

Škofja Loka

V nedeljo 5. februarja dopoldne se je vršil redni občni zbor strokovne skupine oblačilnega delavstva v Škofji Loki. Občni zbor se je vršil z običajnim dnevnim redom. Kot zastopnik JSZ je govoril tovariš Jože Jurač. Ob pol 10. uri je tovariš Sink ob obilni udeležbi začel občni zbor, ugotovil sklepčnost in dal besedo tovarišu Juraču, ki nam je v svojem govoru namizal celo vrsto dokazov za upravičenost naše borbe. Govor tovariša Jurača nam je vsem šel do srca. Tovariš Sink je nato podal predsedniško poročilo. Sledilo je poročilo tajnika I. tovariša Koniča, iz katerega je razvidno, da je odbor imel v pretekli poslovni dobi 38 sej, 10 sestankov; dopisov je prejel 111, odpisal pa 149; njegovo poročilo je bil živ dokaz življenja naše skupine. Tovariš Piškur kot blagajnik poroča: Skupina je imela denarnega prometa 40.000 din. Tudi njegovo poročilo je zelo priznaje med članstvom. Tov. Polenc poroča kot prosvetar: 2 gledališki predstavi, in sicer »Pesem s ceste« in »Kralj na Betajnovi«. Vršil se je tudi strok. tečaj s 7 predavanji. Če pomislimo, s kakšnimi težavami in stroški je zvezano pri nas prirejanje gledaliških predstav, gre tov. prosvetarju vse priznaje. Tov. Sever poroča za nadzorni odbor, in sicer da so se vršile tri revizije: ena od centrale in dve od nadzornega odbora. Pri zadnji reviziji, ki se je vršila tik pred občnim zborom, se je našlo v vzornem redu, obenem pa predlaga razrešnico s pohvalo. Predlog je bil soglasno sprejet. Pri volitvah odbora in nadzorstva so bili izvoljeni naslednji tovariši in tovarišice: predsednik Polenc Polde, podpredsednik Potočnik Lojze, tajnik I. Konič St., tajnik II. Jenko Karel, blagajnik I. J. Sink, blagajnik II. Piškur Andrej, prosvetar Skrl Miha, gospodar Dolinar Fr., praporščak Konič Franc, namestniki pa Logonder Anton, Stajer Lojze, Potočnik Katka; nadzorni odbor: Malovrh Lojze, Sever Tine, Ramovš Marija. Delegati za občni zbor JSZ: Polenc Polde, Logonder Franc, Sever Tine, Gostiša Marija in Potočnik Katka. Po končanih poročilih, ki so dokaz naše zrelosti in samostojnosti, je tovariš Sink v najboljšem razpoloženju zaključil občni zbor.

Vič pri Ljubljani

V nedeljo se je vršil občni zbor skupine opekarjev na Viču. Podali vam bomo nekaj poročil in prosimo, da jih napišete v prihodnji »Delavski pravici«.

Kakor vsako leto, tako tudi letos, je bila udeležba prav zadovoljiva, zborovalcev je bilo okrog šestdeset. V imenu skupine je pozdravil predsednik zastopnika centrale tovariša Toneta Fajfarja in pa Stibila Gašperja. Po poročilu predsednika in pa funkcionarjev, ki so podali podatke tekočega leta, je spregovoril prvi zastopnik centrale Fajfar Tone. Prav v krasnih besedah nam je podal izčrpno poročilo o obstoju naše organizacije JSZ pred 40 leti in pa do danes. Kako se je ona borila za zboljšanje položaja našega delavca. Poudarjal je, da je šlo teh 40 let skozi vse režime, mnogokrat pregnanana, toda ni klonila in tudi ne bo, ampak šla bo svojo pot naprej, kakor dosedaj, po načelih našega ustanovitelja in prvega borca pokojnega dr. Janeza Ev. Kreka. Zborovalci so mu bili prav hvaležni in so

ga z zanimanjem poslušali, na koncu pa so mu vzklikali: Naj živi naša centrala Jugoslovanska strokovna zveza in ostanemo ji zvesti člani, pa naj pride še tako močan vihar. Cutimo, da smo dovolj močni, čeprav smo še mlada organizacija.

Za njim je govoril tovariš Stibil Gašper. Podal nam je strokovna poročila o tekočem letu naše borbe. Tudi njegova poročila so bila prav izčrpna in so jih zborovalci poslušali z velikim zanimanjem. Kakor še doslej na nobenem občnem zboru nismo slišali takih poročil, je bila želja vseh, naj bi bila odslej naprej na vsakem občnem zboru izdana poročila, ker iz njih je razvidno, kako se vse vrste skupin bore, da si izboljšajo boljši košček kruha. Tudi poročilo tov. Stibila je bilo sprejeto z odobravanjem.

Na dnevni red so prišle volitve odbora. Preden je prebral tajnik Franjo Miš kandidatno listo, je nagovoril zborovalce. Lista je samo ena, če pa ima kdo drugo, naj jo predloži in potem se bosta listi volili, katera bo sprejeta. Volitve so za nas vse zelo važne in zato prosim, naj se vsak svobodno izjavi, če se mu zdi, da odbor ni bil delaven in kaj se ni storilo, kar bi bilo potrebno. Posebno je poudarjal, naj se vsak zaveda svojih dolžnosti, t. j. da poravna članarino in se pokorava odboru, ki bo izvoljen in zato postavljen. Ko je stvar docela pojasnil je prečital kandidatno listo: Odbor: Nagode Ivan, predsednik; Laznik Stanko, podpredsednik; Miš Franc, tajnik; Vrhovc Valentin, blagajnik; Pezdur Lovrenc, gospodar. Nadzorstvo: Majhen Alojzij, Usnik Anton, Kovač Stanko. Delegati: Škerl Franc, Artač Ivan, Jančič Ivan. Namestniki: Sever Leopold, Bokavšek Ivan, Pleško Ivan. Lista je bila ena sama. Ker ni bil nobeden proti, je odbor sprejel svoje funkcije. Zborovalci so želeli, naj bi odbor delal še več kot doslej in tako povzdignil skupino, da bi bila za vzor drugim.

Spregovoril je še tov. Škof Franc, tajnik z Brda. Prosil je, naj bi bilo med skupino Vič in Brdo čimveč stikov, tako da bo mogoče voditi in tvoriti res pravo zavest med obema skupinama. Poudarjal je, da namerava skupina Brdo prirediti svoj delavski tabor in naprosil, da bi pri tem taboru sodelovala tudi naša skupina. Zborovalci so ta njegov načrt pozdravili in dali zagotovilo, da bodo radi sodelovali.

Izmed zborovalcev se je oglasil še tovariš Ogrin z Vrhnike. Tudi on je navzoče v kratkih besedah lepo nagovoril in prosil, naj bi prišlo nekaj govornikov iz naših vrst med opekarje na Vrhniko, ker so tam dosedaj še brez organizacije in so zato tudi najbolj slabo plačani. Navzoči so mu dali zagotovilo, da pridejo k njim in zbuje delavce iz zimskega spanja ter jih pouče, kako zelo potrebna je delavska organizacija in to naša Jugoslovanska strokovna zveza.

Naposled je zborovalce nagovoril še predsednik Nagode Ivan, zahvalil se jim je za obilno udeležbo in zaključil občni zbor. Navzoči so bili zelo zadovoljni in so trdili, da še noben občni zbor ni tako lepo uspel.

Sorica

Občni zbor se je vršil dne 5. februarja. Otvoril ga je predsednik Koder s pozdravom članstva, ki se je občnega zbora udeležilo. Nato je tovariš Rant kot zastopnik centrale orisal zgodovino JSZ in njene borbe za delavstvo. V tej neenaki težki borbi nas krepi globoko živa vera v Njega, ki vodi usodo narodov in posameznikov. Skupina je soglasno izvolila naslednji odbor: predsednik Koder Valentin, gozdni delavec, Zg. Danje 8, p. Sorica; podpredsednik: Kejžar Avgust, gozdni delavec, Zg. Sorica 37, p. Sorica; tajnik: Taler Anton, delavec, Sp. Danje 15, p. Sorica; blagajnik: Kejžar Peter, gozdni delavec, Zg. Sorica 9, p. Sorica; gospodar: Jensterle Janez, mizar, Sp. Danje 17, p. Sorica; namestnik tajnika: Kemperle Peter, gozdni delavec, Sp. Danje 14, p. Sorica; namestnik blagajnika: Kejžar Stanko, delavec, Sp. Sorica, p. Sorica; nadzorstvo: Golja Peter, gozdni delavec, Sp. Sorica 19, p. Sorica; Frelih St., gozdni delavec, Zabrdno 1, p. Sorica; Valentičič Anton, gozdni delavec, Sp. Danje 4, p. Sorica; odborniki: Gosar Štefan, gozdni delavec, Ravne 8, p. So-

rica; Kejžar Janez, gozdni delavec, Sp. Danje 2, p. Sorica; Stremfl Andrej, delavec, Davča 64, p. Sorica. Novi odbor jamči, da se bo delo skupine nadaljevalo kljub viharju, ki divja v dolini šentflorjanski. Zavedamo se, da smo na meji. Zato naj nam javnost oprost, če smo pripadniki demokracije. Za svobodo, resnico in pravico v boj! Naš simbol je križ in kladivo, kot je poudaril predsednik ob zaključku. Zato pa, tovariši, pogumno naprej čez vse ovire do zmage.

Javornik

Občni zbor je za nami. Odbor, ki smo ga izvolili na občnem zboru, je sestavljen takole: predsednik Smolej Tine, podpredsednik Bizjak Janez, tajnik Svetina Jože, blagajnika Svetina Ciril in Smolej Franc, gospodar Noč Franc, odbornika Bohinc Franc in Rožič Jožef. Na te tovariše se torej obrčajte v organizacijskih zadevah. Tudi članarino lahko plačate dotičnim tovarišem, vendar vam priporočamo, da članarino vsaj bližnji plačujete kolikor mogoče v pisarni, katera se začasno nahaja v posebni sobi gostilne v Gospodarski zadrugi. Uradne ure bodo tudi nadalje vsako nedeljo po deseti sveti maši. Nahajamo se v času, ko se mora vsak član zavedati, kaj je njegova dolžnost do organizacije. Zato vas prosimo, da v redu plačujete članarino, sicer skupina in sploh JSZ ne more nemoteno delovati.

Nekateri ljudje na vse načine hujskajo naše člane, eni pravijo, da je JSZ preveč katoliška, drugi pa zopet zatrjujejo, da je marksistično usmerjena. Take obrekovalce moramo odločno zavriniti in jim povedati, da že sami vemo, kaj smo, ter da zato ne potrebujemo nobenih nasvetov. Ravno to, da smo vsem napoti, nam je dokaz, da korakamo po pravi poti, zato tovariši vztrajajmo brez strahu in premagali bomo vse težave.

Apače

V nedeljo 29. januarja se je vršil občni zbor naše skupine gradbenega delavstva. Z udeležbo smo bili kljub velikanski oddaljenosti članov in skrajno slabe poštno zveze (saj nekateri člani dobivamo »Delavsko pravico« šele v torek ali sredo) prav zadovoljni. Z izrednim zadovoljstvom smo vzeli na znanje pozdrav centralnega zastopnika tov. Lipnika, ko je poudaril, da ga pošilja celotno članstvo JSZ iz Slovenije. V nadaljnjem nam je razložil vzrok ustanovitve in pomen sedanje JSZ kakor tudi njene uspehe v preteklem letu, saj je priborila povprečno vsakemu članu, ki se je lansko leto nahajal v meznem gibanju, eno prav dostojno obleko. — Pripominjamo, da je že skrajni čas, da se tudi nam plače izboljšajmo, ker dvomimo, da bi bilo v interesu banovine in države, če tu na skrajni severni meji delavec pri tako težkem regulacijskem delu strada. Odkrito povedano, da se ljudem, ki prihajajo od tam, ne upamo povedati resničnega stanja naših plač. Zaenkrat samo toliko. Zbiramo pa dokazni material, ki bo v primeru neugodne rešitve tega problema nekaterim gospodom jako neljub. — V odbor so bili izvoljeni sledeči tovariši: Vukan Ivan st., Košar Ivan, Vukan Franc ml., Švab Leopold, Zemljčič Franc, Zemljčič Josip. V nadzorstvo: Vogrinčič Franc in Rožman Ivan ml.

Odbor, ki je sestavljen deloma tudi iz starih borcev na strokovnem polju, nam je porok, da bo skupina tudi številčno napredovala, zlasti daje upanje, da se tu ne bodo vgnezdili razni zaplotkarji.

Boh. Bistrica

Na občnem zboru Stokovne skupine lesnega delavstva v Boh. Bistrici je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Fajfek Ivan, Boh. Bistrica 165; podpredsednik Tavčar Ivan; tajnik Kemka Franc, namestnik Ravnik Tine; blagajnik Medja Janez, namestnik Cerkovnik Jakob; odborniki: Cufer Franc in Smukavec Anton. Novi odbor nam jamči, da bo skupina vztrajala na tej postojanki kljub temu, da mnogi gojijo željo, da bi zginila, Stavba JSZ je zgrajena iz požrtvovalnosti delavstva. Kdor ni ničesar doprinesel k tej stavbi, tudi nima pravice, da bi jo rušil. Delavstvu pa je potrebna, zato jo vzdržuje in jo bo znalo tudi braniti vedno in povsod. Za vse klevete, kate-

,Z vami je pravica!

P. J. Serrarens, generalni tajnik Mednarodne zveze krščanskih strokovnih organizacij in senator nizozemske vlade, je ob priliki obiska JSZ leta 1936. v svojem govoru na širši seji načelstva podal sledečo izjavo, ki je prav za današnji čas silno važna:

»Strokovna delavska organizacija mora biti popolnoma samostojna in neodvisna od kogar koli. Kajti delavska strokovna organizacija je samopomoč, samopomoč v združenju delavstva za izboljšanje njegovih gospodarskih in socialnih razmer in za pripravljanje novega, bolj krščanskega in pravičnega družabnega reda v duhu nauka katoliške Cerkve. V teh načelih smo mi krščanski strokovničarji neizprosni in se ne umaknemo nikomur niti za korak. Zakaj prav v tej samostojnosti in neodvisnosti je naša moč in sila. Brez svobode in neodvisnosti — krščanske strokovne organizacije ni! Krščanske strokovne organizacije danes niso več mladostnik, ampak so dozorele v zrele in razumne moše, ki sem in tja potrebujejo le moškega nasveta, ki pa ne morejo prenesti, da bi njihova dejanja vodili kaki nezaželjeni skrbniki.

Tovariši, ki vodite procvitajočo Jugoslovansko strokovno zvezo, naj vam kljub težini dni ne upada pogum! Saj so za vami tisoči discipliniranih strokovničarjev in strokovničark, a bodite uverjeni, da so z vami tudi vsi krščanski strokovničarji v drugih državah. A z vami je še nekaj več, z vami je tudi pravica!»

rih tudi tukaj ne manjka, imamo samo en odgovor: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo! Naše zastave vibroje v viharjih časih in bodo vihrale tudi v času, ki ga je napovedal Prešeren: »Ko vremena Kranjcem bodo se zjasnila in lepše zvezde kakor zdaj sijale.« Tovariši, pogumno naprej z ljubeznijo v srcu do vseh ponižanih in razočaranih, kajti tudi ti so sinovi slovenskega naroda!

Goričane-Medvode

Dne 5. februarja t. l. se je vršil občni zbor skupine papirniškega delavstva. Na občnem zboru sta poročala kot zastopnika centrale tovariša Pangaršič in Toman. Tov. Toman je obširno poročal o pomenu strokovne organizacije in njenem delu. Tov. Pangaršič pa o obratnih zaupnikih in o papirniški stroki. Delavstvo je z zanimanjem sledilo poročilu obeh govornikov. Člani so sklenili, da vztrajajo v JSZ, ter sprejeli tudi resolucijo, ki jo bosta predložila tov. predsednik in tov. tajnik g. župniku glede dvorane v Društvenem domu.

Gameljne

Pri nas smo imeli v nedeljo občni zbor naše plačilnice JSZ, podružnice »Stora« v St. Vidu. Zbralo se nas je zelo veliko številno članic, ki smo pazljivo sledile poročilom odbora o delovanju v preteklem letu. Po poročilih je poročal predsednik JSZ iz Ljubljane, ki je obširno govoril o pomenu strokovne organizacije, predvsem JSZ, njenem delu in tudi o zadnjih dogodkih, ki so se s filmsko naglico razvijali. V zadnjem času je na novo pristopilo 10 tovarišic v našo organizacijo, kar je znak dobrega napredka. Pri volitvah smo soglasno izvolile stari odbor in mu s tem izkazale svoje ponovno zaupanje. Korajžna smo dekleta pod gameljskim zvonom in bomo to korajžo tudi naprej obdržale. V tem pa je tudi naš uspeh v prihodnosti.

Kočevje

V nedeljo 29. januarja 1939 se je vršil ob polnoštevni udeležbi občni zbor. Kot zastopnik centrale se je občnega zbora udeležil tov. Pavšič iz Vevč, ki nam je orisal položaj in razmere JSZ kakor tudi borbo za svobodo in neodvisnost. V novi odbor so bili izvoljeni skoraj vsi stari tovariši, kateri so bili v prejšnjem odboru. Skupina bo tudi v naprej pridno delala na prospah in napredek skupine, kakor tudi vsega delavstva.

Razgled po svetu

Za mejami

V znamenju dveh taborov se vedno bolj razvija mednarodni položaj. Na eni strani stoje Nemčija, Italija in Japonska, na drugi Francija, Anglija in Amerika. Anglija in Francija na zahtevo Nemčije po kolonijah še nista dali odgovora. Italija svojih čet iz Španije ne umakne. Italijansko časopisje je ponovno poudarilo zahteve Italije po Džibutiju, Suez, Tunisu, Nici in Korsiki. Sef italijanske vlade še ni oficijelno proglasil svojih zahtev. Anglija in Francija se stalno posvetujeta. Vse kaže, da bodo prihodnji tedni prinesli mnogo vzemirjenja in zaostritev v mednarodnem položaju.

Španska republikanska vlada se je iz Francije, kamor se je umaknila po končanih bojih v Kataloniji, zopet preselila v republikanski del Španije. Vlada se je zaenkrat naselila v Madridu. Proglasila je svojo voljo, da se tudi po zavzetju Katalonije bojujejo dalje proti nacionalistom in njihovim zaveznikom. Na strani republikancev je sedaj še nekako ena četrtnina španske zemlje.

Italija ne umakne svojih armad iz Španije, dokler ne bo zmagal Franco po vsem ozemlju in pa dokler se ne bo njegov režim v Španiji popolnoma ustalil. Špansko nacionalistično in italijansko časopisje sta napade na Anglijo in Francijo še povečali. Tako je zapisal Francov list »Unita«: »Francija in Anglija sta poprej pošiljali prostovoljce in orožje ter podpirali rdečo vlado, sedaj hočeta s prilizjenostjo in zlatom spraviti Španijo v svojo odvisnost. To se ji ma ne bo posrečilo.«

Anglija in Francija ne vesta, ali bi priznali novo vlado generala Franca v Španiji ali ne. V ponedeljek popoldne je predsednik Chamberlain na vprašanje opozicije izjavil, da se angleška vlada v tem še ni odločila. Rekel je, da se položaj stalno menja in da vlada ne more dati svoje odločitve. Angleška vlada se stalno posvetuje s francosko mednarodnem položaju. Ne sme se pa misliti, da se bo stališče Italije in generala Franca kaj spremenilo, če Anglija in Francija priznata nacionalistično vlado.

Za primer mobilizacije je izdala Italija pretekli teden nove zakone. Ti zakoni imajo namen izvedbo mobilizacije pospešiti. Zadnje tedne je Italija mobilizirala nad 150.000 mož. Svoje čete je zbrala v zadnjem času ob francosko-tunjski meji in ob francosko-džibutski meji.

Ni res! pravi Nemčija na vesti, da Nemčija pripravlja novo mobilizacijo.

Na vesti francoskega lista »Oeuvre«, da Nemčija pripravlja mobilizacijo, je nemška vlada te vesti zanikala, češ da niso resnične.

Velike vojaške manevre pripravlja Anglija za prihodnji teden okrog Gibraltarja. Velike vaje začne prihodnji teden. Nad sto ladij in nad 700 letal bo sodelovalo. Angleško brodovje se bo vrnilo, kolikor ni stalno v Sredozemlju, domov šele 25. marca. — Pričakovati je, da bo tudi Nemčija napravila manevre.

Največji manevri v zgodovini Amerike se bodo vršili drugi teden. Pomorske vojaške vaje bodo trajale 14 dni. Vršile se bodo okrog Panamskega prekopa. Pri vajah bo udeleženo 150 ladij, 600 letal in nad 6000 mož.

»Anglija je vsak dan močnejša,« je izjavil v nedeljo na shodu angleški letalski minister. »Nikdo naj se ne vara s tem, da pomeni mimosnost Angležev tudi njih slabost ter počasnost.« Angleška vlada je izdala zadnje tedne nad 250 milijonov za taborišča, kamor naj bi se zatekli prebivalci mest, predvsem otroci, ob zračnih napadih.

»Ameriško ljudstvo želi mir,« je govoril ameriški zunanji minister. »Vseeno pa vemo, da mirovno voljo ameriškega naroda prekrizajo drugi. Za ta primer pa pripravljamo mogočno obrambo na kopnem in na morju.«

Eno tretjino proračuna za vojsko so sklenili izdati Japonci v bodočem letu. Poleg tega so sprejeli še poseben izreden proračun za vojaške potrebe v višini 9 milijard dinarjev.

Predavanja Jana Masaryka v Ameriki, bivšega češkega poslanika v Londonu, vzbujajo veliko zanimanje. Jan Masaryk je naslikal položaj v Evropi v zelo temnih barvah.

Kriza belgijske vlade se vrši v znamenju nasprotstev med Flamci in Valonci. Zanimivo je, da nemško časopisje z največjimi simpatijami piše za avtonomistične zahteve Flamcev.

Značilno znamenje časa so mnoge aretacije vohunov po raznih državah. Na Nizozemskem so aretirali večje število ljudi zaradi vohunstva. Oblasti pa ne dajo nobenih pojasnil. V Parizu so aretirali razne nemške časnikarje. V zadnjem času so bile izvršene aretacije tudi v Švici.

Moderne volitve so izpeljali v Karpatski Ukrajini. Volivna udeležba je bila za gorato Karpatsko Krajino res ogromna, 92,5%. Vlada je dobila 93% glasov ali 243.557. Proti vladi je bilo odanih 19.645 glasov.

Ali smo res tako nevarni?

Takoj, ko je časopisje poročalo, da je bil 9. januarja delavski sestanek ZZD v Trzinu in da je delavstvo pristopilo v to delavsko organizacijo, je JSZ sklicala svoj občni zbor na željo nekaterih odbornikov in članov skupine JSZ v Trzinu. Ta občni zbor je pa bil od okrajnega glavarstva prepovedan z motivacijo, da je predsednik ob-

čine (g. Majeršič) podal izjavo, da je odbor kompaktno z vsem članstvom prestopil v ZZD in da se zato ne more dovoliti občni zbor, ker ni več odbora niti članstva skupine.

V smislu pravil je mogoče sklicati občni zbor naših skupin, ako to zahteva odbor ali tretjina članov ali pa načelstvo JSZ. Zato so trziški tovariši zbrali zadostno število podpisov in je na podlagi tega centrala sklicala ponovno izredni občni zbor skupine. Podana sta bila na ta način dva utemeljena razloga za sklicanje občnega zbora. Zato je centrala JSZ sklicala in prijavila oblasti občni zbor skupine v Trzinu na dan 12. februarja 1939. Tik pred dnem občnega zbora je bila centrala JSZ obveščena od okrajnega glavarstva, da tudi ta občni zbor skupine ni dovoljen in bo utemeljitev prepovedi dostavljena kasneje.

V ponedeljek 15. februarja, pa je centrala JSZ prejela od okrajnega glavarstva sledečo utemeljitev prepovedi:

»Na podstavi § 7. v zvezi s § 25. zak. o društvih, shodih in posvetih, prepovedi prijavljeni izredni občni zbor, ker bi bila vršitev istega nevarna javnemu redu.«

Proti tej odločbi je dopustna pritožba na kr. bansko upravo dravske banovine v Ljubljani, katero bi bilo vložiti kolektivno s takso 30 din v roku 15 dni po prejemu te odločbe pri sreskem načelstvu v Kranju. — Sreski načelnik.

JSZ, centrala v Ljubljani, se bo v polni meri poslužila dopustnosti po zakonu in bo napravila vse v smislu zakona, da bo želji trziških tovarišev ustregla.

Delavke pišejo

Sestanek ženskega pododseka v Skofji Loki.

V nedeljo 12. t. m. se je vršil sestanek ženskega pododseka oblačilnega delavstva v prostorih JSZ. Centralo sta zastopali tov. Francka Gabrovšek in Vodlan Marija. Za začetek je bila udeležba zelo lepa. Govornici sta poudarjale potrebo, da se ustanovi ženski pododsek, ki naj ima nalogo, da daje smernice tovarišicam v boju proti kapitalizmu, in ktnitvi svobodnih strokovnih organizacij. Le v JSZ bomo pravilno vzgajale delavstvo.

Kapitalisti letijo po duhu skupaj; čemu bi pa me potem klonile, saj le v svobodnih organizacijah bomo znale

tudi me braniti svoje pravice. V zadnjem času delajo, da bi nas razbili, ker edino naša organizacija stvarno delavstvu pomaga. Naš učitelj je dr. Janez Ev. Krek, in me pojdmno pogumno naprej, za njim. Če suhe veje odletavajo, nič zato. Nihče nam ne sme očitati, da nismo katoliške! Smo v srčih, ne pa samo na papirju. Vidimo, da moramo same stopiti na delo, da obvarujemo še dostojanstvo žene-delavke, ki jo iz dneva v dan tepta brezsrčni kapitalizem. Poudarjale so potrebo in važnost obratnih zaupnic, da ščitijo koristi delavk. Tovarišice so z zanimanjem sledile poročilom, po katerih se je razvila živahna debata. Izvolile smo si izmed sebe krajevni pododbor, ki bo skrbel samo za ženska vprašanja, z željo, da bi se vse delavke pridružile našemu gibanju. Živi naj delavska borba in zavest, da pravica in svoboda morata zmagati.

Marija Franko.

Do naših krajev

Trbovlje

Novi službeni red za delavce je izšel in bil že po vseh obratih delavcem prebran. Povzročil pa je očitno nevoljo med delavci, ker je nekaj paragrafov in točk med kazenskimi določili, ki nikakor ne spadajo vanj ter bi se s takimi drakonskimi kaznimi, če bi to obveljalo, hudo poslabšal položaj delavcev. Ko je odbor skupine novi službeni red pregledal in preučil vsebino, je takoj ukrenil vse potrebno, da se take stvari v novem pravilniku popravi ali sploh izpadejo. Zvedeli smo, da je pripravljenih toliko izvodov novega službenega reda, da bi lahko dobil vsak delavec po en izvod. Čudimo se le, zakaj ga ne razdelijo, če ne ravno zastonj, pa vsaj proti majhni odškodnini.

Za ponedeljek 15. februarja je bilo razglašeno splošno praznovanje v revirjih. Kaj je temu vzrok, še ne vemo. Rudarji se vprašujejo, odkod to nenadno praznovanje, ko se je pretekli mesec še vsako drugo nedeljo normalno obratovalo. Po enem letu polne zaposlitve so delavske družine vsaj malo prišle k sebi od dolgoletne krize, zdaj naj se pa pri tej draginji še praznuje! Če je ta postopek od strani TPD samo prehodnega značaja, se ne ve, vsekakor je pa delavstvo prevzela skrb za bližnjo prihodnost.

Za torek 21. februarja se sklicuje članski sestanek ob 5 popoldne na tajništvu. Na dnevnem redu bo nadaljevanje predavanja duhovnega vodje č. g. Kača in druga važna poročila funkcionarjev. Pridite vsi in točno!

Zagorje

Ker se v nedeljo ni vršila napovedana igra »Utopljenec«, opozarjamo vse člane in tudi druge, da se bo vršila v soboto zvečer ob 7 in v nedeljo popoldne ob pol 4 v dvorani Zadrufnega doma. Vstopnice, ki so bile prodane v predprodaji, veljajo za sobotno prireditve. Vljudno vabi odbor.

Nazarje

Dne 6. februarja smo spremili k večjemu počitku našega tovariša Franca Zlabornika. Bil je zaveden tovariš, ki je kljub težkemu delu nčkal visoko starost 70 let. Dokler je bil še zmogel za delo, je bil tudi dober člen naše delavske strokovne organizacije. Želimo mu vsi člani večni mir, njegovim sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje!

Zahvala. Podpisani se najlepše zahvaljujem vsem, ki so spremili mojega pokojnega strica Franca Zlabornika na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem g. ravnatelju za spored dela in osebnoudeležbo, kakor tudi ostalemu uradništvu, ter pevcem za lepe žalostinke. Prav tako se zahvaljujem vsem darovalcem za venec in delavstvu za številno udeležbo. Vsem bodi Bog plačnik. — Zlabornik Anton.

Vir pri Domžalah

Delavstvo Kocjančičeve tovarne je imelo v nedeljo 12. februarja na Dobu svoj redni mesečni sestanek. Sestanek je bil potreben predvsem zaradi tega, da se pojasni članstvu, kako je z volitvami obratnih zaupnikov in s kolektivno pogodbo. Sestanek je bil dobro obiskan in razgiban.

Kar se tiče volitev obratnih zaupnikov, ne moremo razumeti, zakaj se vedno odlagajo. Ker se s tem ustvarja nered, se je članstvo pridružilo akciji, da bi se mandati sedanjih obratnih za-

upnikov podaljšali; ugotovilo je pa tudi, da nima Strokovna komisija nobene legitimacije za to, da bi pošiljala take pozive. Čudno, da ne ve njen predsednik Mlinar, ki je baje star strokovničar, da spadajo taka podvzeta k skupni akciji in da se morajo storiti skupno z vsemi delavskimi strokovnimi organizacijami. Zdi se, da so ostali stari domišljevalci, namreč, da so le oni delavci. Treba jih bo pošteno poučiti, da so tudi ostale delavske strokovne organizacije delavske. Le to se čudimo, kje je dobila Strokovna komisija naslove tudi tistih starešin, ki se jim še sanja ne, da bi pripadali njej.

Kar se pa tiče kolektivne pogodbe, smo ugotovili, da nam za bivšo pogodbo ni treba biti žal. Nova pogodba bo morala biti boljša. Sicer pa smo organizirani in bomo s pomočjo naše organizacije uveljavljali svoje zahteve, četudi ni pogodbe.

Iz nadaljnega poročila smo ponovno uvideli, da more koristiti delavstvu le svobodna in neodvisna delavska strokovna organizacija. Zaradi tega moramo še bolj poživeti akcijo za zmago načel JSZ.

Huda jama

Zahvala. V decembru l. l. sem se ponesrečil in sem bil nekaj časa v bolnišnici. V bolniškem stanju sem se zdaj in imam družino. Priskočili ste mi, tovariši rudarji in delavci zunanje obrata, na pomoč ter mi ob plačnem dnevu zbrali lepo vsoto in mi tako pomagali v moji nesreči. Zopet se je izkazalo, da le ubogi delavec čuti s svojim sodelavcem.

Vsem pa, ki so kakor koli kaj prispevali, se prav lepo zahvaljujem.

Zahvaljujem se tudi Strokovni skupini rudarjev, ki mi je izplačala polno pripadajočo mi podporo iz podpornega fonda. — Perme Leopold.

Jarše

Večno zvestobo sta si obljubila tov. Pepca Javornik in g. Kogovšek Jože. Mnogo sreče in blagoslova!

Šmarje pri Ljubljani

V nedeljo 12. februarja t. l. se je vršil sestanek rudarjev Tehnične komercialne družbe. Na sestanku je poročal kot zastopnik centrale tov. Tone Toman o zavednosti članov in o obratnih zaupnikih in njihovem delu. Tovariši rudarji so sedaj brezposelni, ker podjetje obratuje samo sezonsko. Pričakujejo pa, do bo podjetje kmalu pričelo z obratovanjem. Nato se je razvila precej živahna debata.

Količevo

Članstvo naše krajevne skupine papirničarjev Količevo in vse krajevne skupine JSZ obveščamo, da je sedaj tajnik naše skupine tov. Pirc Ferdinand, Rojska c. 6, p. Domžale.

To in ono

Plačo v višini pokojnine je odločil SUZOR vsem tistim uslužbencem, ki so postali narodni poslanci, za ves čas poslančevanja. Cestitamo! Delavstvo pri SUZOR-ju namreč nima vpliva, zato se z delavskim denarjem gospodari brez nadzorstva.

Hrvatski radnički savez je odklonil sodelovanje v vseh imenovanih upravnih delavskih zavodov, ampak zahteva volitve. Socialdemokrati pa ponujana mesta radi sprejemajo.

Delavska PRAVICA
LASILO KRŠČANSKEGA DELOVNEGA LJUDSTVA

Izhaja vsak četrtek popoldne, v primeru praznika dan prej. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22-1. — Oglasi, reklamacije in naročnina na upravo, Miklošičeva 22-1. Oglasi po ceniku. — Telefon številka 4948. Stevilka pošt. čekovnega računa 14.900.

Posamezna številka 1 din. Naročnina: za 1 mesec 4 din, za četrt leta 10 din, za pol leta 20 din, za vse leto 40 din. Zamejstvo mesečno 7 din, letno 70 din.

Urejuje in odgovarja Tone Fajfar v Ljubljani. Izdaja za konzorcij »Delavske pravice« Srečko Zamer, Ljubljana. Tiska Zadrufna tiskarna r. z. o. o. v Ljubljani; Tyrševa c. 17 (Maks Blejso)